

6.sınıf 5.ünite

DERS NOTLARI:

• 1. DOSTLUK VE KARDEŞLİK BİR İHTİYAÇTIR

"Dostluk" sözlükte, dost olma durumu ve dostça davranış olarak açıklanmıştır. "Kardeşlik" de kardeş olma durumu, kardeş kadar yakın sayılma, birlik, beraberlik gibi anlamlara gelmektedir. "Dost" sevilen, güvenilen yakın arkadaş demektir. Dost bilinen kimse ile yakın ve samimi ilişkiler kurulabilir. Böyle bir kişi ile insan, her şeyini paylaşabilir, ona en gizli sırlarını açabilir. Bu durum, aynı zamanda dostluktur. Dost olmaya, dostlar edinmeye her insanın ihtiyacı vardır. İnsanların kardeşliğe de ihtiyacı vardır. Kardeş gibi birbirini seven ve kollayan insanlar, kardeşlik sayesinde yardımlaşırlar. Hayatta birbirlerine destek olurlar. Birbirlerini cesaretlendirirler. Kardeşlik kuranların, dostluk kuranlar gibi ortak değerleri vardır, inançları vardır, davranışları vardır. İnsan, diğer insanlarla bir arada yaşamak zorundadır. Kuran'ı Kerim, dostluğu övmüş ve teşvik etmiştir. Bunun yanında Kuran gerçek dostların kimler olabileceğinin işaretini de vermiştir. Bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

"Sizin dostlarınız ancak, Allah, onun Resulü ve müminlerdir." 1 Bir başka ayette mümin erkekler ile mümin kadınların birbirlerinin dostu olduğu bildirilir. 2 Allah'ın, insanların gerçek dostu olmasının anlamı büyüktür. 3 Zira Müslüman kişi, din kardeşlerinden ve diğer insanlardan vefasızlık görse bile yalnızlık çekmez. Çünkü, gerçek dost olan Allah, ona her zaman yakındır. Kardeşlik de dostluk gibi insanların hayatında önemli bir yer tutar. Bunu göz önünde tutan Kuran'ı Kerim kardeşliği de teşvik etmiş ve Müslümanları kardeş ilan etmiştir. 4

2. DOSTLUK VE KARDEŞLİĞİN TEMELİ SEVGİDİR

Sevgi, insanı diğer insanlara, hayvanlara ve başka şeylere yakın ilgi göstermeye iten duygudur. Sevgi, insanları birbirine bağlar. Sevginin olduğu yerde, acılar çabuk unutulur, derter çabuk halledilir, üzüntüler neşeye dönüşür. Yüzler güler. Asık suratlar kaybolur, gözler parıldar, kalpler kaynaşır.

Her şey sevgiye dayanmaktadır. Kardeşliğin de, dostluğun da temeli sevgidir. Bunun ölçüsü sevginin karşılıklı olmasıdır. Bencilce sevgi, süreklilik kazanamaz. Bundan dolayı Hz. Peygamber, başkalarını sevmeyi, onların haklarını tanımayı, imanın olgunluğu için şart kılmıştır .

3. DİNİM DOSTÇA VE KARDEŞÇE YAŞAMAMIZI İSTER

Dinim İslam dinidir. İslam dini, kendini Allah'a teslim edenlerin dinidir. Bu din, bütün insanlara gönderilmiştir. Bütün ayetleri, her insana hitab eder. "Ey insanlar!" diye başlayan bir çok ayet vardır .Namazlarda okunan "Felak" ve "Nas" sureleri ise "insanların meliki" ve " insanların ilahı" na sığınmamızı ister. "Müslümanların Allah'ı" diye bir ayırım yapmaz. Hıristiyanları ve Yahudileri Allah'ın birliği inancında birleşmeye, diyaloga çağırır. Dolayısıyla benim dinim insanları, dillerinden, renklerinden, soylarından dolayı ayırtmaz. Bunların hepsini Allah yaratmıştır. Hepsisi Allah'ın kullarıdır. Din, hepsine gelmiştir. Bütün insanları mutlu kılmak hedefindedir.

insanca yaşamak demek, birbirlerinin haklarına saygı göstererek yaşamak demektir. Haklara, inançlara saygı duymak, dostça yaşamaktır, kardeşçe yaşamaktır, diyalog içinde yaşamaktır. ilişkileri geliştirerek yaşamaktır, bozarak değil.

Nitekim Peygamberimiz "Ey Allah'ın kulları! Kardeş olun" diyerek bütün insanları kardeşliğe çağırmıştır.

4. DOSTLUK VE KARDEŞLİK BARIŞIN TEMELİDİR

Dostluk ve kardeşliğin barışın temeli olduğunu anlayabilmek için önce "barış"ın ne olduğunu öğrenmemiz gerekir. "Barış" savaşızlık hali, savaştan sonra antlaşmayla başlayan süreçtir. Bir de birbirlerine kızgın, küskün olan insanların barışması, yani küslüğe son vermeleridir. Aralarında anlaşmazlık, çatışma olan kişilerin anlaşmaya varmalarıdır. insanların birbirinden kaçışını önlemek ve onları birbirlerine yaklaştırmaktır .

Barışa her insan ve her devlet muhtaçtır. Çünkü savaş hali, çatışma her bakımdan yıkıcıdır. Savaşta insanlar ruhen tedirgin olur, ölür, yaralanır. Toplumlar gerilir. Kin ve düşmanlık duyguları şiddetlenir. Devletin gelirleri silaha, savaş harcamalarına yatırılır. Açlık, kıtlık doğar. Bu gerçeğin bilincinde olan Atatürk, "Yurtta barış, cihanda barış!" ilkesini koymuştur. Bu ilkeye, bütün toplumların ve bütün dünyanın ihtiyacı vardır. Temelde dostluk ve kardeşliğin olduğunu unutmamak şartıyla.

5. İSLAM SEVGİ VE BARIŞ DİNİDİR

İslam, sevgi dinidir. insanların gönlüne girmenin yolu, sevgi ve ildir. Allah, bütün yaratıkları sever, insanı daha çok sever. Allah evreni sevgi ile yaratmıştır. Evrenin mayasında sevgi vardır. İslam, sevgi üzerine kurulmuştur. Allah Kuran'da "Şüphesiz müminler birbirleri ile kardeşlerdir; Öyleyse dargın olan kardeşlerinizin arasını düzeltiniz. Allah'tan sakının ki size acısın." 1 diyor. İslam, sevgi dini olduğu gibi barış dinidir de. Çünkü İslam kelimesi "barış ve esenlik" anlamını taşır. İslam kelimesi "selam" kökünden türetilmiştir. "Selam" barış, kurtuluş anlamlarına gelir. "İslam", terim olarak, Allah'a teslim olmak, İslami esasların doğruluğunu kabul etmek demektir. "Müslüman" doğruyu ve iyiyi bulan, bulduğunu uygulayan, alçakgönüllü kimsedir. Demek ki Müslüman, barış isteyen ve barış için çalışan insandır.

Kuran'da Allah'ın isimlerinden birisi de "selam"dır. Burada selam "esenlik veren, esenlik kaynağı" anlamına gelir. Tanrısı esenlik veren, peygamberi, herkesi sevgiye çağıran İslam kendisi de barışın kaynağı olur. Bu nedenle Yüce Allah uyarıyor:

"Ey inananlar! Hep birlikte barışa girin, şeytana ayak uydurmayın, o sizin apaçık düşmanınızdır." 2

6. SEVMİYİ BAŞARMALI SEVİLMİYİ HAK ETMELİYİM

Sevmenin ilk şartı, alçak gönüllü olmaktır. ikinci şartı, güler yüzlü, tatlı dilli olmaktır. Bir diğer şartı, insanlara hoşgörülü davranmak, karamsar olmamaktır. Dördüncü şartı, insanların kişiliğine saygı göstermek; ona emreden bir tavır içinde olmamaktır. insanlarla alay etmemek, insan kendisini çok öğrenmek diğer şartlardandır. Müslüman, insanlar için fedakarlık yapabilmelidir. Bu şartları yerine getiren kişi sevmeyi başarır. Sevmeyi başaran kişi, sevilmeyi de hak eder. insanlara sıcak davranan, tevazu ile yaklaşan insan, sevilir. Herkese güven veren kişi kendisini sevdirir. Karşılık gözetmeden insanların iyiliğine koşan kişiyi herkes sever. O, sevilmeyi hak etmiştir.

1. NAS SURESİNİ EZBERLEYELİM VE ANLAMINI ÖĞRENELİM

Bismillahirrahmanirrahim

Kul euzü birabbi'n-nas. Meliki'n-nas. ilahi'n-nas. Min Şeri'l-Vesvasi'l-hannas, El-lezi Yüvesvisu fi Suduri'n-nas. Mine'l-cinneti ve'n-nas.

ANLAMI

"Ey Muhammed deki insanlardan ve cinlerden ve insanların gönüllerine vesvese veren o sinsi vesvesecinin şerrinden, insanların Tanrı'sı, insanların hükümranı ve insanların Rabbi olan Allah'a sığınırım."